

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 34.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE.

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Educarea adulților.

De Gregoriu Pletosu.

I.

Conferența învățătorilor din protopresbiteratele Dej și Bistrița, ținută anul acesta în comuna Chinelnic, a fost deschisă din partea dlui comisar conistorial, protopresbiterul Gregoriu Pletosu, cu o vorbire, în care sunt atinse chestii de vitală însemnătate pentru poporul nostru dela sate. O publicăm deci la locul acesta, după cum urmează.

Domnilor învățători! Intruniți de nou în conferențe, garantate prin legea noastră fundamentală, Vă salut de bună întâlnire. Totodată Vă cer scuzele, dacă de astădată în loc de un discurs academic mai extins, care s'ar putea învărti întru de a desvoltă oarecari teorii abstracte relative la marile chestiuni pedagogice, Vă voi pune în vedere și voi atrage atențiunea și interesarea, mai întâiu a Dvoastră, și prin aceasta a întregii obște și a tuturor factorilor competenți, asupra nouelor probleme de creștere națională, cari până azi la noi și la poporul nostru ori n'au fost nici decât obicinuite, ori sunt numai prea puțin și sporadic deprinse: problemele de creștere și învățatură a adulților din poporul agricultor, cari au eșit de sub orice obligământ al școalei de toate zilele, creșterea prin școala de repetiție economică și prin cursuri de perfecționare.

Domnilor învățători! Problema creșterii sau a educației, după cea mai răspândită vedere, astăzi confirmată și ridicată la valoare de teorie științifică în pedagogie este, de a face pe om capabil ca să poată conlucra cu spor și efect la viața culturală a timpului seu, la viața culturală și interesele poporului seu, apoi în mediul social din care face parte, și prin toate acestea la viața culturală a omenimii. Și e fapt constat istoricește, că problema creșterii, a educației și a instrucției a determinat-o după vremuri și o determină și astăzi anumiți factori. O determină mai întâiu civilizația și cultura timpului, apoi vederile și preocupările celui. Căci precum așteptările și trebuințele în societatea omenească nu sunt și nu pot să fie aceleași și deopotrivă pentru toți indivizii, tocmai așa și problemele de creștere se diferențiază după timp și epoce, după loc și oameni, după principiul de împărțire a muncii, după trebuințe și după mijloacele puse în aplicare pentru rezolvarea tuturor acestora. Dar se diferențiază și trebuie să se diferențieze și după popoare, după naționalități și aspirațiile acestora, apoi după chemări și clase. Ba, să nu facem încunjur, ci să o spunem deschis, că cu regret vedem cum problemele de creștere și instrucție sunt determinate și de vederile, intențiile și preocupările de tot felul al acelor, cari chemați sunt, după poziția lor, a satori principiile de educație și a normă mersul creșterii și al instrucțiunii dintr'o țară.

Nu mai puțin atârnată și influențată a fost problema educației totdeauna în hotărâtoare măsură și

de modul de a cuprinde și a înțelege rostul vieții, de concepția vieții și de trebuințele acesteia. Căci fie mai clar, fie mai puțin clar, obscur și confuz, omenimea istorică a fost condusă în decursul vremilor de anumite concepții despre viață. Aceste concepții au fost în același timp totodată și idealul educației după vremuri. Și educatorul, în mod fatal, se vede influențat de ceea ce el împreună cu timpul seu ține despre viață și rostul acesteia, fiindcă el trăiește din concepția timpului seu, după această concepție, vrând-nevrând, își modulează el însuși sufletul și viața, se hrănește din aceea, apoi din preocupările timpului și ale poporului din sinul căruia a eșit, și vrând-nevrând, caută să străfoarme în aceeași direcție și pe cei neformați, dar concrezuți creșterii sale. Și chiar dacă n'ar stărui conștient ca să traducă în formule și să transplante prin doctrine idealul vieții, totuși îl traduce în acte și îl trăiește, căci nu se poate subtrage dela a-și trăi viața. Aibă el, ori nu aibă, un ideal de viață bine încheiat în mintea sa, elevii sei totdeauna vor avea ceva înaintea lor de observat și de imitat: pe educatorul însuși, concepția de viață, felul de a fi și modul de a trăi, ce se întrupează în persoana și individualitatea lui. Iată pentru ce idealurile vieții din diferitele timpuri au fost și sunt idealurile educației, idealuri, ce e drept, inconștiente, pentru că nu se arată ca deduse anume din oarecari teorii, ci ca nește forțe naturale lucrează fatal asupra educatorului și prin el asupra elevilor, forțe isvorâte din spiritul și preocupările publicului, din cantitatea de cultură a societății.

În consecință, după timpuri, se poate face deosebirea în concepția vieții după cum o aflăm în lumea antică, în lumea medievală și în cea modernă și după cum o aflăm totdeauna la deosebitele pătri sociale.

Lumea antică avea despre viață și rostul ei o concepție curat naturalistă și individuală. Viața câtă e dată omului pe pământ trebuie trăită în toată intensitatea sa și în toată plenitudinea forțelor sale. Omul să-și exerce toate coardele vieții, toate forțele, toate pornirile, cu un cuvânt tot ce alcătuiește ființa lui. Nu viața ca atare, nu bucuriile pământești formează idealul fericirii, ci exercitarea forțelor, ducă ele chiar la distrugerea individualității. Un clasic exemplu despre concretizarea concepției despre rostul vieții în modul arătat găsim în admirabila explicație, ce Solon dă lui Croesus despre fericirea pământească. În această convorbire aflăm, că pentru vechiul elin idealul vieții nu eră nici bogățiile, nici viața lungă, nici puterea ca atare, ci exercitarea vieții, îndeplinirea acelei misiuni, pe care o indică natura și organizația individuală: de a lupta, de a trăi complet și a-și încheia viața prin acte vrednice și prin o moarte frumoasă.

De altă natură este concepția vieții în era creștină și evul mediu.

Hrănite vederile timpurilor cu elemente creștine, viața aici nu e considerată ca adevărată viață, ci numai ca mijloc pentru de a putea câștiga o altă viață mai bună, mai fericită: *viața după moarte*. După vederile evului mediu toate instinctele, toate pornirile, toate puterile ființii omenești sunt rele și în urmare trebuie sufocate pentru a putea realiza adevărata fericire în altă viață. Tot ce cere natura e ispită, e un îndemn spre rele. Prin urmare o lăpădare completă de această viață și de tot ce inspiră ea, de glorie, putere, știință, etc. Iată deci idealul vieții și al educației medievale; o perfectă renunțare la tot. Nu-i vorbă, în practică aceste vederi nu s'au prea putut afirma, deoarece impulsurile naturii au fost totdeauna mai puternice decât preceptele pozitive, și lupta pentru existență a fost dela începutul lumii și n'a încetat nici când de a fi, ba vedem că din ce în ce devine mai acută. Și educatorul intră în această luptă nu ca privitor indiferent; nu, el se amestecă în ea; ba el este care are să dea mijloacele de luptă generațiilor tinere.

Așa opuse precum le vedem că sunt aceste vederi despre viață, lumea modernă le-a primit ca moștenire istorică, numai cât, iarăși grație creștinismului, alături de aceste s'a transmis și un fel de spirit de solidaritate și frățescă iubire între oameni. Așa ambele aceste tendințe se găsesc în timpul modern precum în funcțiune așa și în luptă uneori. Și acest amestec de tendințe, precum se resimte în modul de gândire și de pornire, așa îl regăsim și în concepția vieții și în idealul de creștere, dar ca și cele de sus, și aceste tot ca idealuri inconsecvente. Și lucru ușor de înțeles, deoarece ele nu sunt impuse vieții ca program; viața nu se desfășură nici nu se trăiește după plan; ea se desfășură după împrejurări și după natura individuală și etnică.

Nu mai puțin găsim acest fel de vederi, de tendințe și în urmare o diferențiere a idealurilor în creștere, dacă luăm în considerare diferitele pătri, diferitele clase sociale, — idealuri, ce e drept, și aceste, neintenționate și inconștiente chiar, întemeiate în descendență și moștenite prin naștere, dar pentru aceea urmărite în mod tradițional uneori cu multă consecință; scopuri și idealuri, ce se pot găci mai bine din rezultatele practice spre cari se tinde în viață. Să ne întrebăm, bunăoară, în privința asta, că prin ce se distinge și cari au fost totdeauna și sunt și astăzi preocupările claselor înalte, ale aristocrației de tot soiul și cari îi sunt în consecință și concepțiile vieții și idealurile de creștere. Cari sunt idealurile clasei de mijloc, ale burghezimei? Cari ale clasei muncitoare, ale țaranului și în special ale țaranului nostru român agricultor?

Conferențele învățătoarești.

Cercul XII. Cluj—Unguraș.

Sântă-Mărie, 4 Maiu st. a.

Conferența cercului XII. format din tractele Cluj—Unguraș s'a întrunit în 6 și 7 Aprilie st. v. în parohia Bonțida.

În 6 Aprilie la 8 ore dimineața toți învățătorii în frunte cu dl comisar Marcu Jantea, au luat parte la actul sfintei liturgii, oficiat de părintele local Augustin Cupșa. La urmă s'a ținut și un parastas în amintirea învățătorilor răposați din aceste două protopresbiterate, încheindu-se cu chemarea Duhului sfânt.

La 10 ore a. m. s'au întrunit apoi învățătorii în frumoasa școală confesională, unde dl comisar prin o vorbire instructivă de conținut pedagogic, tractând despre alegerea materialului de învățământ pentru școalele populare, declară ședința deschisă.

Ședința I.

Se constituie biroul alegându-se notari învățătorii Petru Bura și Vasile Ciuca, iar membrii verificatori inv. Diomid Bedeleian și Gavriil Bria.

Dl comisar salută cordial pe protopopul onorar Teodor Ciorteș, pe preotul Augustin Cupșa și câțiva învățători de stat din loc ca oaspeți.

Cetindu-se apelul nominal se constată, că prezenți sunt 38 învățători, absenți sunt 10. Scuze au intrat dela 3, una se primește fiind bine motivată, 2 se resping.

Punctul întâiu din program e cuvântul normal „Apa”, după noul abecdar de Dr. Petru Șpan, prelegător Ioan Maghiar. După predare se deschide discuție liberă asupra ei, la care iau parte inv. Vasile Corodan, Petru Ferghete. Dl comisar recomandă, că la întuirea sonurilor și literelor să ne folosim pe cât numai e posibil și de fonomică. În genere prelegerea a fost succasă.

Dl comisar conform concluzului din anul trecut atrage atențiunea învățătorilor a-și expune experiențele câștigate prin introducerea în școală a noului abecdar de Dr. P. Șpan.

Petru Bura constată, că trecerea dela literile scrise la cunoașterea literilor tipărite să face prea dintr'odată, ceea ce face o greutate băieților. Ioan Maghiar cetește o recenziune asupra abecdarului fiind într'altele contra poveștilor prea lungi, încolo se constată, că cu unele mici modificări va deveni și de altcum și este primul abecdar compus după principiile nouă pedagogice. Ședința se ridică la 12 ore a. m.

Ședința II.

Redeschizându-se ședința la 2 ore p. m. urmează prelegerea din comput. Frângerile decimale pentru anul al IV-lea de școală, predată de Ioan Biji, inv. La desbatere iau cuvântul George Prodan, ca recenzent, Simion Rotariu, Diomid Bedeleian, Aron Tămaș și în urmă dl comisar. În genere a reușit, dar i-se observă, că trebuia să ia mai multe exemple din praxă.

Se cetește tema generală dată de Prea Vener. Conzist. arhid. „Organizarea școalelor economice de repetiție” etc., de Petru Bura, inv. Tema fiind din toate punctele de vedere bine dezvoltată nu se începe discuție asupra ei, ci membrii conferinței își exprimă dorința ferbinte, ca după modalitățile înșirate, să le vedem puse în praxă cât de curând aceste școale. Dizertantului i-se exprimă mulțămirea pentru lucrarea cea bună.

Tot în chestia „Organizării acestor școli se mai cetește un cercular în limba maghiară adresat din partea inspectorului regesc de școli din Cluj. Ședința se ridică la orele 6 p. m.

Ședința III.

Vineri, în 7 st. v. la 8 ore a. m. re-deschizându-se ședința vine la ordinea zilei tema practică din geografie „Ungaria în general” pentru anul al IV-lea de școală, predată de Ioan Metian, inv. La discuție iau parte învățătorii Diomid Bedeleian ca recenzent, Aron Tămaș, Ioan Giorgia, P. Ferghete, Vasile Nera și în urmă dl comisar constatând, că tema a fost prea vastă, așa încât era material deajuns pentru 5—6 ore, de altcundea partea cât a preles a fost destul să ne dovedească flexibilitatea dlui inv. întru de a predă studiul geografiei.

Vine la rând tema practică din limba maghiară „Az ember testrészei” pentru anul al IV-lea de școală, predată de Alexandru Ghiurușan. La critică iau parte inv. Petru Bura, Ioan Giorgia, I. Ciupe și în urmă dl comisar. Rezultatul discuțiilor e, că predarea să se facă în mod direct și la aplicare pe cât numai se poate conversarea să se întâmple tot numai în limba maghiară. Incolo tema a fost una dintre cele mai succese.

Dl comisar conform concluziilor din anul trecut deschide discuție liberă asupra planului nostru de învățământ. La desbatere iau parte mai mulți învățători, cari toți coincid întru aceea, că planul în genere corăspunde, dar se simte lipsa manualelor în școală la însușirea acestor cunoștințe elementare. Ședința se ridică la 12 ore p. m.

Ședința IV.

Se deschide la 2 ore p. m. Urmează raportul comisiunilor în chestia „Organizării învățătorilor gr. or. din întreaga metropolie în o asociație generală”. Tractul Cluj, referent Ambrosie Abui, tractul Unguraș, referent Petru Bura, ambele referate se cetesc. Inv. Petru Bura pe lângă modalitățile înființării mai vine și cu niște statute cari se primesc cu adausul, că aceste statute să se aștearnă Prea Vener. Conzist. Arhid. spre a le lua sub înalta iocrotire și ale da în urmă conferențelor noastre spre desbatere informând totodată și celelalte 2 dieceze despre planul nostru, ca astfel acceptându-se din toate părțile să se poată pune în lucrare cât de curând.

După pauză de 10 minute vine raportul comisiunilor permanente despre starea învățământului din tracte. Recenzentii Ioan Maghiar, tract. Cluj și Ioan Giorgia, tract. Ungurașului, cetindu-și rapoartele se deschide discuție asupra lor, la cari afară de învățătorii mai iau parte părintele Teodor Ciorteș și dl comisar, prezentându-ne unele cauze cari fac de stagnează încâtva starea învățământului din aceste cercuri protopresbiterale. După rapoarte de alt-

cum în ambele tracte putem observă un progres destul de satisfăcător.

Se aleg două comisiuni, una pentru statorirea temelor pentru conferința pe un ciclu de trei ani, iar alta pentru studiarea stării învățământului din aceste două tracte pe baza datelor primite dela fiecare învățător în parte. În cea dintâi se aleg tract. Ung. Petru Bura, Ioan Giorgia, tract. Cluj Ioan Biji, Iosif Costea; în cea din urmă se declară aleși, tract. Ungur.: Petru Ferghete, Gheorghe Lazar și Ilie Podariu; tractul Cluj: Ioan Biji, Ioan Maghiar și Iosif Cristea.

Simion Rotariu face următoarea propunere: Averele fostelor reuniuni inv. să se întrebuinteze spre scopuri culturale înființându-se fonduri din cari cu timpul să fie ajutamați copiii învățătorilor săraci, sau să se convenționeze pentru edarea unei foi pedagogice.

Pe de altă parte conferința repetă din nou rugarea către Prea Ven. Conzist. Arhid., ca după posibilitate să se îmbunătățească salariile învățătoresci. În cauza aceasta se mai cetește și un apel al conf. inv. din Sas-Sebeș, care se ascultă cu viu interes.

Se mai primește următoarea propunere: Fiecare învățător să fie îndatorat a face monografia școlii, la care de prezent se află, ca la proxima conferință să avem o icoană fidelă despre trecutul și actuala stare a școlii din acest cerc conferențiar.

Ca loc pentru ținerea proximei conferințe, după o desbatere detaliată se statoriește comuna bisericească Tămaș, protopresb. Ungurașului.

Terminându-se agendele conferinței, dl comisar mulțamește membrilor conferinței pentru zelul ce l-au dovedit la desbaterea punctelor din program, pentru purtarea deamă și serioasă ce au avut în tot decursul acestor 2 zile, cari negreșit au lăsat urme neșterse în inima parohienilor, ba chiar și a străinilor, îndemnându-i și pe mai departe la muncă continuă, serioasă și rodnică, între strigăte de „să trăiască” declară conferința din acest an închisă.

În numele învățătorilor ia cuvântul Ioan Giorgia mulțamind dlui comisar pentru paciența, zelul și abnegațiunea probată și de astădată, ascultând și urmărind desbaterile noastre, pe de altă parte pentru poveștile și clarificările pedagogice ce ne-a dat, urându-i mulți ani fericiți! Strigătele de „să trăiască” se repetă.

Nu pot lăsa neamintit nici faptul, că și în privința socială ținuta învățătorilor a fost deamă. Au avut masă comună unde în ziua întâi la prânz nu au lipsit nici toastele obicinuite.

Dl comisar ridică pocul pentru îndelunga viață a înaltului nostru cap bis. a înalt Prea Sfințitului domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Metianu. Părintele Cupșa în oroarea dlui comisar. Ioan Giorgia pentru ospitalitatea părintelui Cupșa.

Fiemi permis ca în legătură cu acest raport se fac o scurtă reprivire și asupra petrecerii ce a avut loc în frumoasa școală din Bonțida.

Vineri seara după terminarea agendelor conferinței s'a ținut și o producție teatrală muzicală împreună cu dans, aranjată din partea junimei române din Bonțida, cu concursul tinerimei universitare române din Cluj.

Cuvântul de deschidere l'a ținut un tânăr univerzitar, din care numai atâta amintesc, că se reogindă iubirea ferbinte de neam. Tot acest domn a declarat poezia „Pene Curcanului” de V. Alexandri. În adevăr nu exagerez când iau îndrăzneala a zice, că toți câți eram, ne închipuim suind pe parapetele dela reduta Plevnei.

Cântările „Tot ți-am zis măndro” de T. Popovici, Vidu: „Răsunetul Ardealului”, „Vântul suflă” de Dörner, „Sus îi dealul și „supărat ca mine nu-i” le-a executat corul vrednicilor studenți univerzitari cu o precizie întru tot perfectă. Unele din ele au fost și bisate.

Vrednic de recunoștință e și învățătorul local Gavril Bria, care ne-a prezentat trei piese teatrale cu succes: „Tinerete nebună”, „Otrava de hârciog”, și „Otrava femeilor” predate de tinerimea adultă din Bonțida, toate acestea numai zelul învățătorului îl dovedesc.

Programa a ținut până aproape la 11 ore, după care a urmat dansul până dimineața. Inteligența din jur a fost cam slab reprezentată, puteau fi și mai mulți. Cea mai mare parte dintre învățători a participat și la petrecere. Astfel ne-am despărțat din Bonțida dimineața, plini de speranță reamintându-ne axioma înaltprea-sfințitului domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Metianu rostită în anchetă școlară din Porta „Nu mă tem eu că va pieri poporul meu”.

Petru Bura.

Convocare.

Membrii români ai congregațiunii din comitatul Făgărașului sunt rugați ca Duminecă în 27 l. c. la orele 7 sara să binevoiască a se întruni în localul dela „Hotel Paris”, pentru statorirea ținutei noastre în toate atacările referitoare la adunarea generală din 28 Maiu n. c.

Acei membri cari din unele cauze binecuvântate nu vor putea veni în 27 sunt rugați ca în 28 necondiționat să se prezinte.

Făgăraș, la 18 Maiu 1906.

Cu stimă:

Iacob Macaveiu, vicar; Nicolae Borzea, protopop; Dr. Ioan Turcu, Dr. Ioan Șenchea, Dr. Teodor Popescu, Dr. Octavian Vasu, Dr. Nic. Șerban, advocați.

Expoziția dlui prof. D. Comșa.

În dezvoltarea culturii noastre naționale s'a dat până acum o atenție prea mică produselor tehnice ale poporului nostru, cari produse formează o parte integrantă din viața acestui popor. Accentuările sporadice ale caracterului național al acestor produse n'au avut până acum un caracter destul de pronunțat, care ne dea o icoană vie a însușirilor specifice acestor produse. Până în zilele noastre nici un muzeu n'a ajuns să scoată în relief acest ram atât de important în viața poporului nostru. Dl profesor D. Comșa este primul, care, precum Alexandri a adunat mărgăritarele poeziei populare române, a încheat cu multă osteneală o admirabilă colecție de produse industriale de un caracter specific românesc. Colecția dlui Comșa se ridică peste suma de 2000 obiecte.

O parte a acestora le-a expus cu ocazia sfințirii catedralei în pavilionul de patinat al Sibiului. Obiectele le-a aranjat în cele două sale spațioase cu un gust deosebit de fin; într'una exluziv țesături și cusături, iar în cealaltă pe lângă înalțarea acestora un număr foarte frumos de obiecte de sculptură, vase de lut pictate și alte obiecte vechi, cari mărturisesc un admirabil spirit de artă la poporul nostru.

În totalitatea lor ne bat la ochi în deosebi două grupe, cari se cultivă cu predilecție și în măsură mai mare la poporul nostru. Aceste sunt țesăturile și obiectele sculptate.

Țesăturile sunt unele albe, rutări țesute în bumbac, în și mai puține în cânepă, iar altele colorate, cele mai multe țesute în lână și bumbac colorat.

Exemplarele expuse sunt adevărate produse maiestre. Pe toate e imprimat curat și pronunțat caracterul național al artei noastre populare încheat în figurile cele mai originale, prinse într'un aranjament de colori de gustul cel mai fin.

Țesături sunt cu totul 470 piese, între cari 95 broboade, giulgiuri de cap, ștergere, bogasii, fachieale, cepse, cialme de conciu, tulbente etc., cele mai frumoase din jurul Sebeșului, 91 cămași bărbătești și femești, spăcele. Între acestea sunt vrednice de remarcă două cămași bărbătești din Mărișel, cari sunt foarte vechi și au o originalitate deosebită. Sunt apoi 104 cătrinte și oprege, păsturi, zadii, chițele în execuții admirabile, în deosebi din Bănat și din comitatul Hunedoara; 54 merindare și culmi, 17 fețe de perini, 6 fețe mari de masă și o mulțime de modele și țesături mai mici, ca brâne, traiste, desagi etc. Mai sunt apoi câteva covoare mari, între cari exemplarele cele mai prețioase sunt un covor din comuna Fundata (Bran) de peste 120 ani, și unul de 200 ani din Bărgău.

În general toate obiectele acestea au o valoare neprețuită, pe lângă frumusețea

FOIȘOARĂ.

Sfântul, Marele Mucenic Gheorghe, Purtătorul de biruințe.

(Urmare.)

Gheorghe în robie. Mai întâi se părea că biruiesc Grecii asupra vrășmașilor lor, dar mai pe urmă i-au înecjurat vrășmașii de toate părțile și s'a făcut între Greci multă vărsare de sânge și au căzut mai toți Grecii, parte morți, parte robi. Între robi a fost și Gheorghe fiul lui Leontie și al Teofanei. Și nespunând jale și plângere eră în toată împărăția Grecilor pentru pierderea atator vieți de oameni. Nemângăiați erau părinții că-și perduseră fiii, nemângăiați frații și surorile pentru moartea fraților lor, nemângăiate soțiile și copilașii, cari așteptau zadarnic întoarcerea părinților și a soților lor morți în războiu.

Jalea și durerea obștească a cuprins și pe Leontie și pe Teofana, cari sârmanii credeau că a murit de sabie fiul lor și nu găseau nici o mângăiere în negrița lor durere și desnădăjduire.

Tinărul Gheorghe fiind însă frumos la față, voinic și deștept, a fost dus de Bulgarul care-l luase rob și ținut în slujba casei ca bucătar.

Într'aceea trecând vreme la mijloc a sosit ziua praznicului sfântului marelui mucenic Gheorghe. Leontie și Teofana după obiceiul lor făcură mare praznic în cinstea mucenicului punând mese pentru tot felul de oaspeți.

La masă cu ulcica. Dar înainte de ospăț ei amândoi se duseră la icoana sfântului Gheorghe și se rugară și plânseseră cu amar moartea fiului lor Gheorghe. Și venind la casa lor Teofana nu înceta a plânge și a se tângui pentru fiul ei, așa că toți oaspeții veniră în jurul ei și încercară să o mângăie. Și cum stoteau ei așa, toți supărați pentru nemângăierea Teofanei: fără de veste a stăut înaintea lor tinărul Gheorghe cu o ulcică în mână.

Toți crezură mai întâi că este o nălucă și se spăimântară; unii chiar încercară să fugă de frică.

Atunci tinărul Gheorghe le spuse să nu se spăime, că nu este nici o nălucire, ci este el, chiar el, fiul lui Leontie și al Teofanei.

Iar după ce cu toții s'au liniștit, tinărul Gheorghe le-a povestit cele următoare:

În războiu am fost prins și dus ca rob la un boier bulgar, care m'a pus la slujba de bucătar. În acea slujbă am petrecut până în acest cias. Tocmai luasem această ulcică cu mâncare și plecasem pe scară să o duc stăpânului în foișor unde ospăta el, când înaintea mea se arătă un ostaș călare, minunat la vedere, care m'a luat și în acea clipeală de ochi m'a pus aici cu ulcica în mână.

După aceasta tinărul a dat celor de față să guste din mâncarea pe care o gătise el pentru boierul bulgar, și, o minune, mâncarea din ulcică nu se împuțină, ori câtă lua, până ce au mâncat toți oaspeții și s'au săturat.

Văzând această minune toți laudau pe Dumnezeu și pe sluga sa, pe sfântul marele mucenic Gheorghe.

7. Plăcinta și biserica.

Făgăduin'a copilului. Biserica Partenia, aceea, despre care am vorbit mai sus, fiind mică și neavând poporeni, cu vremea de veche ce eră a ajuns să fie părăsită, căci nu se îngrija nimenea să o dreagă, nici să zidească alta nouă în locul ei. Așa pără-

sită fiind, cu ușile deschise s'a întâmplat într'însa minunea despre care vorbim aici:

Niște copii se jucau acolo înaintea bisericii. Unul din ei era totdeauna biruit. El supărându-se pentru neizbânda sa, dintr'odată s'a întors spre biserica Partenia și s'a rugat zicând: „Sfinte mucenic Gheorghe, ajută-mi să biruiesc pe tovarășii mei, că-ți voi da o plăcintă”. Și, minune de aci încolo, băiatul a rămas totdeauna biruit asupra celorlalți copii. Iar mergând acasă băiatul a spus mamei sale, că a făgăduit o plăcintă sfântului Gheorghe, dacă îi va ajuta să biruiască. Sfântul i-a ajutat și acum el trebue să-și țină făgăduința. Mama băiatului din dragoste și cătră fiul său și cătră mucenicul a pregătit plăcinta făgăduită și a dat-o băiatului, care a și dus-o cu grabă încă fiind ferbinte și a așezat-o în biserica dinaintea icoanei sfântului Gheorghe și apoi s'a dus la jocul său copilăresc.

Din plăcintă biserica. După depărtarea copilului din întâmplare trecută pe acolo patru neguțatori, cari văzând biserica deschisă intrară într'însa ca să se închine. Spre mirarea și spre bucuria lor, ei găseau plăcinta înaintea icoanei sfântului marelui mucenic Gheorghe. Și cum erau ei tineri și

lor și prin faptul, că cele mai multe sunt foarte vechi, peste 100 ani.

Vrednice de remarcat sunt apoi esaturile cu ajur tot pe motive naționale. Cele mai frumoase exemplare le liferează Banatul și părțile Murășului de sus. O parte, poate cea mai artistică, a lucrului de mână femeiesc îl formează latifele de mărgele, cari sunt adevărate cap-d'opere de mozaic. Acest ram al artei populare nu la putut reproduce până acum producțiunea modernă în formă așa de desăvârșită cum ni-o îmbie poporul. Dl Comșa a spus 15 astfel de latife.

În grupa a doua a obiectelor sculptate găsim iarăși înpregnat acel caracter de originalitate, care îl au țesăturile. Sunt cu totul 432 piese, cele mai multe foarte vechi. Între aceste locuri de frumete il ocupă fericele de tors, 180 la număr, furci încriștate, scrise, tăiate cu o rară măiestrie, în deosebi două lucrute dintr-o singură bucată, una din Bonțida și alta din Poiana, 57 baste, măciuci, cârji de toată frumsețea 80 liguri, caucuri foarte vechi, 13 cruci, 10 căpele de apă, 6 tiocuri de coasă, 6 codol, ști de biciu, 7 fluieri și surle, 12 fristene de fus, zâmți, fuse, maie de bătut reșe, păpușari, cătușe de car și o mulțime de obiecte mai mărunte, toate împodobite cu figuri frumoase, precum și doi sălpi mari de poartă din Galeș, amândoi foarte vechi și sculptați de o mână de țărani. O cap-d'operă de sculptură este însă o mică iconiță de lemn abia cât un orologiu, în care sunt tăiați în linii de o finețe desăvârșită cei 12 apostoli și în mijlocul lor Mântuitorul. E un obiect vechiu de peste 260 ani și de o valoare neprețuită.

Tot aci aflăm apoi o colecție mare de vase de lut vechi și străvechi, vre-o 200 piese, între cari 170 ulcioare și borcane, peste 80 blide, ploști, castroane etc., o colecție admirabilă de peste 160 ouă încondeiate, un ram specific de măiestrie națională a poporului nostru, desemnuri, modele, fotografii și trei albume pe table, unul cu 249 modele de cusături, originale foarte vechi, altul cu 50 modele de țesături și al treilea cu 54 pânze cu aleșături în alb.

Mai amintesc în fine reproducerile după motivele populare. Sunt 13 perdele mari, apoi o colecție de aplicări foarte frumoase în mătăsă și în, perinițe de canapea, pompadure, apoi modelele de pânze și rame de icoane, sculptate după motive românești de bar. Aichelberg (Sibiu) și I. Gall (Brașov). Toate acestea sunt ezeuții admirabile, cari mărturisesc via cât farmec zace în arta noastră națională aplicată cu un anumit rost și priecare.

Expoziția dlui prof. D. Comșa îi face cinste și mândrie, câtă vreme e unica colecție mare de felul acesta, iar zelul și truda cheltuită întru adunarea obiectelor a fost prea puțin răsplătită prin vizita-

tar plăcinta caldă răspândeă un miros plăcut și ademenitor și-au zis: „Sfântului nu-i trebuie mâncare; plăcinta aceasta nouă ni-a rânduit-o bunul și milostivul Dumnezeu spre hrană, și luându-o au mâncat-o cu mare plăcere. Dupăce au mâncat a scos fiecare câte un ban de argint și l-a pus în locul plăcintei în semn de mulțumită sfântului și au plecat să iese. Dar când să se nu nimeresc ușa: ei nu văd decât pârte. Atunci au cunoscut, că aici este un semn dumnezeesc și toți împreună au pus un galbin lângă banii cei de argint, dar tot închiși se vedeau. Acum a mai pus fiecare câte un galbin lângă ceialalți bani și atunci li-s-a deschis ușa de au eșit. Iar când ei au spus celor din cetate. Și mișunându-se oamenii au început să alerge la biserica sfântului mucenic și să ducă fiecare câte îi dădea mâna și să dăruiască bisericii.

(Va urma.)

torii, cari i-au admirat neprețuita muncă, și cari au fost în cea mai mare parte tot pătura mai modestă a societății noastre.

O altă dare de seamă, dela alt raportor al nostru, tot asupra expoziției dlui profesor Comșa, vom publica în numărul viitor.

Redacția.

NOUTĂȚI.

Dela comitat. Congregația comitatului Sibiu e convocată pe 6 Iunie 1906 la orele 9 dimineața și se va ține în sala mare a casei comitatense. La ordinea zilei e pusă rugarea concesionarilor prealabili ai căii ferate vicinale Sibiu-Agnita pentru cumpărarea de acții ale acestei căi ferate. Comitetul permanent propune cumpărarea de acții în sumă de 166,600 coroane. Se va face votare nominală.

Comisar pentru examennul de maturitate la gimnaziul român din Brașov a fost numit *Dr. Grigorie Moldovan*, profesor și noul rector al universității din Cluj.

† Aurel Cupșa, elev de cursul II. teologie, după lungi și grele suferințe și după împărțirea cu sf. taină a decedat Vineri, în 5/18 Maiu a. c. la orele 5 și jum. dimineața în Dej, în etate de 23 ani. Rămășițele pământești i-au fost așezate spre vecinică odihnă Duminecă, în 7/20 Maiu a. c. la orele 2 după amiază în Dej, după ritul bisericeii gr. or. române, în cimiterul cel mare.

Nou doctor. Să abătă în 6/19 Maiu a fost promovat la universitatea din Cluj doctor în filozofie, dl *Cornel Popescu*, preot în Deva.

Ministrul către emigranți. În zilele acestea a dat ministrul nostru de interne un ordin, prin care sfătuiește pe toți cei ce ar dori să emigreze, să nu își ia drumul spre Australia, unde voesc o mulțime de agenți să ademenească poporul, pentru că Europeanii nu pot suporta clima iar pe de altă parte emigranții europeni duc acolo o viață de adevărată robie.

Episcopul Bubics, despre care am amintit, că a căzut jertfă unei mârșave tâlhării a cerut ca să fie pus sub curatelă din cauza slăbiciunii sale spirituale. Tribunalul i-a ascultat cererea și i-a dat de curator pe avocatul acestuia din Budapesta *Dr. E. Hets*.

Ciangăii bucovineni au luat-o pe drumul Americii. Zi de zi pornesc oamenii din toate comunele. Ungurii de acolo sunt îngroziți și s-au adresat compatrioților lor din Ungaria, ca să caute vrul mijloc de a împedece aceasta. Înainte cu 15 ani când se porniseră ciangăii spre Ungaria scrisese guvernul Ungariei celui bucovinean, să nu'i mai lase să vină aici, că n'au loc. Deci nu-i așteaptă nici acum vre-o soarte splendidă.

Mauzoleul lui Kossuth trazit. Mercuri după amiază s'a descărcat asupra capitalei o adevărată furtună. Un bătrân cu numele Pavel Sári a fost surprins de ploaie în cimiterul cel mare de pe calea Kerepes. Bătrânul s'a adăpostit în mauzoleul de pe mormântul lui Kossuth Lajos. Abia a ajuns însă la adăpost când fulgerul s'a descărcat în acel mauzoleu și l-a rănit pe bietul bătrân în latură dreaptă. A fost dus la spital. Din mauzoleu a rupt fu gerul câteva podeabe.

Viața din New-York. Unii oameni cari în rostul existenței lor dispun de multe clipe de răgaz au făcut studii asupra vieții publice a acestui oraș și au aflat, că aci se naște tot la sease minute un copil, tot la trei minute are poliția un deținut, tot la șapte minute moare un om. La 48 minute e un incendiu, la 50 minute se pornește zidirea unui edificiu nou. Tot la 52 minute sosește un tren de persoane. În fiecare cias se întâmplă o nenorocire. Tot la trei ore se întâmplă un atentat. În fiecare cias se pornește un proces de divorț. Pe fiecare zi cade un omor și o sinucidere.

Furt la fostul ministru Fejervary. Din casa fostului ministru a dispărut în zilele trecute un ac de cravată în preț de opt mii de coroane. Ministrul a înștiințat poliția, care a luat la întrebare pe unul din servitori. Acesta a și mărturisit că e vinovat împreună cu alt soț al său, cu care a furat în timpul din urmă din casa stăpânului lor aproape 20 mii coroane. Amândoi au fost puși la răcoare.

Pedeapsă de moarte. Astă toamnă doi țărani unguri din Mezöcsát au lăcomit la averea unui proprietar bogat din comună și într-o noapte au intrat la el și l-au omorât. N'au aflat însă decât o piesă de 20 fiil. În toată casa, un inel și un cias de aur. Jandarmii i-au prins pe amândoi încă atunci noaptea Curtea cu jurați din Miskolez i-a judecat la moarte prin ștreang, ceea ce a întârit și curia în săptămâna trecută.

Mizeria trenurilor americane. Spiritul practic al americanilor are și o parte tristă despre care ne dă dovadă mizeria drumului lor de fier. În cele din urmă trei luni s'au întâmpat pe liniile americane nu mai puțin ca 2007 ciocniri de trenuri și 1645 deraieri, cari au reclamat 1109 morți și 17118 răniți, iar pagubă în bani în valoare de 60 mii cor. Cauza e aplicarea în serviciu a oamenilor fără nici o pregătire, pentruca acționarii să poată trage rente cu atât mai grase.

Testament interesant. În New-York a murit în April, unul din cei mai mari jucători de cărți, care toată viața și-a petrecut-o la masa de cărți, și-a lăsat o fundație de un jumătate milion dolari. Cu limbă de moarte a lăsat însă ca interesele acestui fond să le folosească numai jucătorii de cărți pedepsiți, ori puși de judecătorie în imposibilitate de a mai juca.

Pier indienii. Un statistician desfășură unele constatări asupra rasei galbene din America și spune că aceasta scade din an în an în mod uimitor. Cultura europeană a sădit și în mijlocul acesteia o mulțime de boale, pe cari până aci nu le cunoștea și cari îi secără fără cruțare.

Trăsură de poștă aprinsă. Poștașul care circulă între comunele Răcămaz și Gava din apropierea Debreținului a fost oprit în zilele trecute de nește corturari cari i-au cerut să-i ia în trăsură. Acesta n'a voit. Atunci țișanii au dat foc trăsurii. Poștașul bătrân n'a observat până ce s'a trezit cu flăcările în spate. Calul s'a speriat și până ce au isbutit oamenii de pe câmp să'l oprească trăsură a ars de abinele. Bătrânul încă a suferit arsuri grave. Paguba în scrisorile și pachetele arse e peste 1500 coroane.

La fondul de 20 fileri al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, drept răscumpărare a felițărilor în scris logoditor Victor Tordășianu și Eugenia Iovescu, au mai dăruit Simeon Dragomir, notar (Gurasada), soția sa Regina și filii Alexandru, iurist și Silviu, stud. teol., fiecare câte 2 cor.

De mare însemnătate este crucea dublă electro-magnetică R. B. nr. 86967 pentru aceia cari sufer de reumă, podagră, astmă, ischias, dureri de cap, de dinți și de urechi, zgârciuri în stomac, la inimă și alte zgârciuri, deoarece această cruce le vindecă, după cum dovedesc scrisorile de recunoștință și mulțumită, ce sosesc zilnic inventatorului, dintre cari publicăm azi următoarele două: 1. Domnului Albert Müller în Budapesta (V. Vadász utca 42/V). Stimate dle Müller! Dupăce crucea dtale electro-magnetică s'a dovedit de foarte bună, te rog, să-mi mai trimiți una. Cu salut, Thomas György. Szeghegy, 15 Februarie 1906. — 2. Stimate dle Müller! Te rog a trimite cu rentoarcerea poștei la adresa mea o cruce dublă electro-magnetică cu 6 coroane, rambursată. Am auzit dela mai mulți, că au folosit cu mult succes aparatul dtale. Cu stimă, Kakó János. Babolna-Pusztá, 9 Februarie 1906.

A. Török & Co., Budapesta. Dacă facem o privire asupra diferiților colecători ai loteriei ungare de clasă, ne bate la ochi fără voie firma Török. Aceasta firmă are cea mai mare colecitură și vinde cele mai

multe lozuri, ceea ce nici nu e mirare, deoarece această casă de schimb la fiecare loterie a câștigat în măsură mare favorul publicului, care joacă în loterie. Afară de aceea mușterii acestei case joacă cu un noroc enorm. Așa d. e. felițății mușterii singur în clasa 6 a unei loterii au câștigat 600 000, 400 000 cor., aproape un milion, în altă loterie premiul de 600 000 coroane, câștigurile principale de 100 000, 90 000, 60 000, 50 000, 30 000 cor., și alte multe câștiguri mari, în timp scurt suma enormă de 25 milioane coroane. Din cauza aceasta ne vedem îndemnați a recomanda cu plăcere firma A. Török & Co., care își are prăvălia principală în Teresienring 46 și filialele Waitznering 4, Museumring 11. Conform planului tragerea I. clase va fi Mercuri și Vineri (23 și 25 Maiu n. c.). Prețul lozurilor e următorul: $\frac{1}{4}$ 12 cor., $\frac{1}{2}$ 6 cor., $\frac{1}{4}$ 3 cor., $\frac{1}{8}$ 1-50 cor. Deci cine vrea să aibă un los, să se adreseze cu încredere la firma A. Török & Co. în Budapesta.

Cărți și reviste.

„Cartea de Aur” vol. III.

A apărut volumul III din „Cartea de Aur sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară”, de *Teodor V. Păcășian* și se poate procura de la autorul în Sibiu (Nagy-szeben). Prețul: 10 corone exemplarul broșat și 12 corone exemplarul legat în pânză tare, plus 72 fileri porto. Se pot comanda și exemplare din volumul I. și II., cu același preț. Volumul IV sub tipar.

„Metropolia Românilor ortodoxi din Ungaria și Transilvania” de *Dr. Ilarion Pușcariu*, arhimandrit, vicariu arhiepiscopesc. Lucrare valoroasă, bine apreciată atât la noi, cât și în ziarele și revistele din România, din Prilejul apariției sale. Se împarte în două părți; prima parte, pe 23 côle de format 4° mare conține un studiu istoric amănunțit despre reînființarea metropoliei noastre, ear a doua, pe 55 coale, conține o valoroasă colecție de documente.

Poșta redacției.

Mai mulți. Mulțumite publice și dări de seamă putem publica numai când dispunem de loc, și nu avem alt material de publicat. În zadar ne rugați deci să le publicăm „numai decât”, pentrucă nu se poate.

Poșta ultimă.

Deschiderea parlamentului.

Maiestatea Sa, Impăratul și Regele Francisc Iosif I, a sosit ieri, Duminecă sara la Budapesta, pentru a face deschiderea parlamentului ungar. Maiestatea Sa rămâne până Mercuri în Budapesta, când apoi pleacă la *Bruck*, unde va țineă revistă militară.

Dieta ungară s'a întrunit astăzi și la orele 10 a ținut prima ședință. A fost de durată scurtă. S'a cetit rescriptul preainalt prin care e convocată dieta în sesiune nouă și s'a comunicat deputaților, că Maiestatea Sa va face mâne Marți, la orele 12 din zi deschiderea solemnă a parlamentului ungar, în sala de recepțiune a palatului regal din Buda, prin *mesaj de tron*.

Mercuri deputații dietali își vor prezenta apoi credenționalele și dieta se va constitui în secțiuni pentru a face verificările. Se va alege în urmă biroul și Luni în săptămâna viitoare ministrul-prezident *Wackerle* își va expune programul de muncă.

Sirolin

Promovează apetitul și activitatea corpului, delatără tuse, dureri, asădarea noaptea

Se prescrie zilnic de număroși medici și profesori la morburi de plumâni, cataruri tusă, convulsivă scrofulosă, influență.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, se se ceră totdeauna: **împachetare originală „Roche”.**

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Eveția).

„Roche”

Se capătă prescripția se de medic în farmacia a 4 cor. stela.

Nr. 1657 1906.

[98] 2—2

Publicațiune.

Prin care se aduce la cunoștință publică, cumcă se vinde în licitațiune publică plusofe-rentului 26740 m³ lemne de fag, de lucru și de foc, din pădurea comunei Strugariu în extenziune de 140 jug. cat.

Licitațiunea va avea loc la 23 Iunie 1906 st. n. la orele 11¹/₂ a. m. în cancelaria subscrisului.

Prețul strigării: 18718 cor.

Vadiu: 10% din prețul strigării.

Oferte închise provăzute cu vadiu se primesc înainte de începerea licitațiunii verbale.

Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria pretorială, sau la oficiul silvic reg. ung. în Szászsebes.

Szászsebes, la 11 Maiu 1906.

Primpretorul cercual

Schöpp.

Nr. 178 prot. 1906.

[91] 3—3

Concurs

Pentru zidirea școalei confes. gr. or. române din Agârbiciu, protopresbiteratul Mediaș, se escrie prin aceasta concurs public pe ziua de 14/27 Maiu 1906 la 2 ore p. m. pe lângă următoarele condițiuni:

1. Zidirea se dă în întreprindere prin licitațiune minuendă.

2. Preliminarul de spese e de 4793 cor. 56 fil. subtrăgându se materialul de piatră, cărămidă, var, năsip, pământ și țiglă pe care îl dă comuna bisericească.

3. Licitanții au să depună vadiu de 10% în bani gata sau hârtii de valoare.

4. Comitetul parohial își rezervă dreptul de a dă în întreprindere zidirea școalei aceuia dintre concurenți, care îi mai convine, fără conziderare la ofert și fără a-și motiva purcederea față de ceilalți.

5. Licitațiunea, respective contractul pentru întreprinzător intră în valoare îndată după subscriere, iar pentru comuna bisericească după aprobarea Preaveneratului Conzistor arhidiecezan din Sibiu.

6. Planul, preliminarul de spese și specificul lucrărilor, cum și condițiunile de zidire se pot vedea orișicând la viceprezidentul comitetului parohial Ioan Căramidar.

Agârbiciu, în 23 Aprilie (6 Maiu n.) 1906.

Teofil Holerga
adm. par.

Vidi:

Romul Mircea, protopresb.

Sezonul de primăvară și vară 1906.

STOFE de BRÜNN VERITABILE

Un cupon în lungime de 3-10 m, suficient pentru un costum de domni complet (sacou, nădragi și vestă), costă numai 7, 8, 10 cor. din lână de oaie bună; 12 și 14 cor. din lână mai bună; 16 și 18 cor. din lână fină; 21 cor. din cea mai fină lână de oaie veritabilă.

Cuponul pentru un costum de salon negru cu 20 cor., cum și stoffe pentru pardesii, loden pentru turiști, camgarnuri de mătase etc. furnizează cu prețurile fabricii depozitul de fa-

81 9—20 brică de postav

SIEGEL-IMHOF în BRÜNN.

Mustre gratis și franco. — Trimiterea stoffei conform mustrei se garantează. Avantagiile, ce se obțin prin comandarea stoffelor direct dela firma de mai sus, sunt conziderabile.

Moară cu trei pietrii

42 H cu cernător (cu sate), cilindru pentru făină, completă, cu fereștrău orbicular, cu casă frumoasă de locuit, clădiri economice, întocmire pentru îngrășarea porcilor, 15 jug. câmp, 2 jug. vie, cu grădină de poame, aflătoare în comitatul Târnava mare, este de vândut. Se ofere ocaziune pentru ezistintă bună. Informații dă: Reprezentanta generală a fabricii de motoare societate pe acții din Drezla Ignaz Gellért & Comp, Budapest VI. Teréz körút 41.

[99] 2—3

PROSPECT.

Băile de sare și iod din Mercurea (comitatul Szeben) se vor deschide în 20 Maiu st. n. 1906.

Procedura de cură (mijloace de cură) băi reci salice în bazină, băi de vană caldă, băi de glod, cură de zăr și lapte și cură de ape minerale pentru beut.

Analiza chimică despre conținutul apelor minerale dela baia sărată dela „Albele“ a stabilit-o în anul 1902 comisiunea de analiză chimică de stat dela universitatea din Cluj prin dl Dr. Rudolf Fabiny, profesor de chimie reg. ung. în Cluj în modul următor:

In 1000 grame conținut

Acid silicic (Se. O. 2)	0-0121 gr.
Fer oxidat (F. O.)	0-0266 "
Aluminium oxid. (Al. O. 3)	0-0017 "
Calcium oxid (var. Ca. O.)	0-1883 "
Abagnesium oxid (My. O.)	0-4-77 "
Amonium (amoniac) (N. H. 4)	0-0328 "
Natr Chlorhid (sare) (Na Cl.)	34-1150 "
Natrium (Na.)	13-4419 "
Chlor (Cl.)	22-7320 "
Iod (I.)	0-01233 "
Cărbuni de oxid (C. O. 2)	0-1602 "

Indicațiuni: Aceste băi sunt a se recomandă cu deosebire la următoarele boale și se pot întrebuiți cu bun succes la boale cronice, reumatice și artrice, scrofuloze, anemie, diferite boale de nervi, morburii de piele cronice sifilitice învechite, hipertrofia ficatului și a splinei, exudat și conglomerati septice, rachită etc. Indosebi au aceste băi eminent efect vindecător la diferite boale femeiești, ca fluarul alb, metrită cronică, indometrită, scurgeri etc. precum și resopțiunea exudatelor după pleurită (aprinderea pelteii coastei) catar cronic de stomac, bronchi și mate, precum și catar de beșică și mărește pofta de mâncare la reconvalescenții și pacienții slăbiți. Acid boric și acid de pucioasă în cantitate mai mică.

Ca ape minerale de beut, pe lângă apa din izvorul local mineral dela „Albele“ le stă la dispoziție doritorilor apă Căciulata (Călimănești, România), Karlsbad, Apă amară de Buda, Giesshübler, Gleichenberger, Répáthi, Előpatak, Borszék, Dacia și Borhegy, toate cu prețuri moderate.

Basinele pe lângă canalele naturale interne, cari importează și exportează, apa își mai are scurgere pe canalul extern din suprafață; deosebit de aceasta se mai renoiește în fiecare an înaintea deschiderii prin scoaterea apei până în fundament sub controla presb ev. din Mercurea. Fiecare basină e de 25 metri lungă, 15 metri lată și 3—4 metri afundă.

Băile sunt provăzute cu gară de tren proprie de tot aproape.

La băi (gară Szerdahely-Sosfürdő) sosește trenul zilnic de către Sibiu la orele 6 și 11 a. m. și la 720 p. m., de către Alvincz la 321 și 9 ore a. m. și la 517 p. m. Circulație postală zilnică.

Un omnibus circulă zilnic de douăori între Mercurea și aceste băi și pleacă din Mercurea la 9¹/₂ ore a. m. și 2¹/₂ ore p. m. Taxa de persoană tour și retour 40 bani, iar pentru copii jumătate.

Taxa pentru scaldă: baie rece în basină 20 bani, baie caldă de vană 80 bani, iar pentru copii jumătate.

Restaurant aranjat modern. — Beuturi alese. — Bucătărie excelentă. — Prețuri solide.

Odăi mobilat la băi cu următoarele prețuri: din 15 Maiu până în 15 Iunie cu 16—24 cor. lunar, din 15 Iunie până în 15 August cu 24—32 coroane lunar, din 15 August până în 15 Septemvrie cu 16—24 cor. lunar. Serviciu și albituri de pat cu 6 coroane lunar mai mult. Diferința prețului odăilor e fiindcă odăile din edificiul nou zidit sunt mai scumpe, iar cele din edificiul vechiu sunt mai eftine.

Doritorii să binevoiască a grăbi cu angajarea odăilor ca să le poată avea când doresc.

Alte informațiuni se pot cere dela arândatorul

ILIE FLOAȘIU, Szerdahely.

Direcțiunea băilor.

UNT

zilnic proaspăt, în calitate superioară, din
fabrica de unt din Săliște. Se află

de vânzare la

Victor Onițiu, comersant în Sibiu.

(84) 9—10

A eșit de sub tipariu în Tipografia arhidiecezană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la Tipografia și Librăria arhidiecezană în Sibiu cu prețurile: broșat 7 cor., legat în pânză neagră 9-50 cor., ediție de lux broșat 8 cor., legat după cum se comandă.

TÖRÖK e FAURUL NOROCULUI!

Neîntrecut este norocul care favorizează colecta noastră principală. Peste 25 milioane de coroane am plătit în scurt timp mușterilor nostri drept câștiguri, între cari se află cele mai mari câștiguri, și anume:

de douăori premiul cel mare de 600.000 coroane
cel mai mare câștig de 400.000

5 a 100.000, 3 a 90.000, 2 a 80.000, 3 a 70.000, 3 a 60.000, mai multe a 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000, și afară de acestea numărăose câștiguri de 10.000, 5000, 3000, 2000, 1000, 500, etc.

1. Recomandăm deci participarea la loteria de clase, cea mai bogată în șanse din ume, care se începe în curând, prin comandarea unui los de noroc. (79) 8—8

În viitoarea loterie de clasă, a 18-a, se vor trage din

125.000 lozuri 62.500 cu câștiguri în bani

laolaltă în suma enormă de 16 milioane 457.000 coroane.

Bestellen Sie die bei Ihrem

Namen stehende Glücksnummer!

Viel Geld verschönert das Leben! Vielleicht überrascht der Mann die Frau oder die Frau den Mann durch Ankauf der neben den Namen stehenden Nummer mit einem Hauptgewinn! Der Zufall spielt im Leben eine grosse Rolle und kann es gerade ein Zufall sein, mit der neben dem betreffenden Namen stehenden Nummer das Los getroffen zu haben, welches einen grossen Gewinn erhält.

Adám, Adél	4040	Dezső, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó, Melánia	20441
Adolár, Agnes	6314	Ede, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ödön, Narcisz	20989
Adolf, Agota	9007	Elek, Etel	19821	János, Judith	20983	Pál, Neszti	24232
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Péter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28872
Albert, Anatolia	21619	Endre, Frida	24252	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Pelagie	32712
Alfréd, Apollonia	24215	Ernő, Genováva	24363	Károly, Katalin	29634	Róbert, Petronella	35642
Akos, Aranka	24285	Perenc, Gertrud	29633	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Piroška	37412
Ambrus, Beria	25881	Frigyes, Gabriella	34933	Kristóf, Klótild	36825	Salamon, Regina	38162
András, Blanka	34332	Filóp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rózsika	38332
Antal, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozália	41922
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leó, Kunigunda	41919	Simon, Sári	48892
Arpád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84762
Arthur, Bella	41794	Geza, Hermína	51398	Lőrinc, Lenke	84738	Tibor, Szeréna	86042
Aurél, Brigitta	41988	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leónia	86014	Tihamér, Theodora	92772
Attila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Márkus, Lidia	90370	Tivadar, Teréz	123502
Balázs, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Marton, Lina	101939	Tóbiás, Terus	123502
Bálint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123502
Barnabás, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123512
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123596	Miklós, Magdolna	123519	Vimos, Viktória	123522
Benedek, Eufemia	123505	Ignác, Irén	123546	Miksa, Maivin	123514	Vince, Vilma	123512
Bernát, Emma	123509	Illes, Irma	123510	Mór, Marci	123515	Zoltán, Zsófia	123522
Dániel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Zsigmond, Zsuzsanna	123522
Dávid, Éva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mária	8826		
Dénes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Ószkár, Matild	12314		

Cel mai mare câștig ev. 1.000.000 coroane. Special 1 premiu de 600.000, 1 câștig a 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 etc.

Prețul lozurilor originale pentru clasa primă — conform planului — este pentru

1/8 loz original fl. — 75, ori cor. 1-50, 1/4 loz original fl. 1-50, ori cor. 3—

1/2 " " " 3—, " " 6—, 1/1 " " 6—, " " 12—

și se trimite cu ramburs sau după primirea banilor. Planuri oficiale gratis. Comandele pentru lozurile de mai sus sunt a ni-se trimite cu deplină încredere până în

23 Maiu n. a. c.

deoarece numerii de mai sus ușor pot să treacă

A. TÖRÖK & Co.

Cea mai mare neguțătorie din Ungaria a loteriei de clasă.

BUDAPESTA. Despărțămintele loteriei de clasă ale colectrei principale:

Adresa telegrafică:
Törökék Budapest

Centrala: Theresienring 46/a.

Filiala I: Waitznerring 4/a.

Filiala II: Museumring 11/a.